

A kereskedelmi és a nem kereskedelmi forrásból származó tömény szeszesitalok fogyasztásából adódó egészségkockázat populációs alapú becslése

Témavezető: Dr. Szűcs Sándor

Intézet: Debreceni Egyetem, Népegészségügyi Kar, Megelőző Orvostani Intézet

A kutatás háttere: Nyugat-Európához képest, Közép- és Kelet-Európa (KKE) országaiban az alkohol okozta halálozás még mindig magasabb. Kutatások szerint ez csak részben magyarázható az egy főre jutó alkoholfogyasztás mennyiségével, ezért az eltérő ivási szokások mellett az egészségkárosodás kialakulásában a nem kereskedelmi forgalomból származó szeszesital fogyasztásnak is szerepet tulajdonítanak. A KKE országokban a leggyakrabban fogyasztott nem kereskedelmi forrásból származó szeszesitalok a házi főzésű pálinkák. Népegészségügyi szempontból ezeknek a túlzott mértékű fogyasztása problémát jelenthet, mert az etanol mellett különböző egészségkárosító vegyületeket, metanolt, 1- és 2-propanolt, 1- és 2-butanolt, izobutanolt és izoamil-alkoholt tartalmazhatnak. Számos kereskedelmi forgalomból származó szeszesitalban szintén lehetnek alifás alkoholok. A kereskedelmi és a nem kereskedelmi forrásból származó tömény szeszesitalok alifás alkoholtartamát összehasonlító vizsgálatok eredményei azonban ellentmondásosak.

Célja: Ezért vizsgálatunk céljaul tűztük ki annak a megállapítását, hogy van-e különbség a kereskedelmi és a nem kereskedelmi forgalomból származó tömény szeszesitalok alifás alkoholkoncentrációjában, és ezáltal a fogyasztásukból adódó egészségkockázat között?

Módszerek: A vizsgálatunkhoz 110 kereskedelmi és 105 nem kereskedelmi forrásból származó tömény szeszesitalmintát gyűjtöttünk. Az alifás alkoholok koncentrációját gázkromatográfiás/tömegspektrometriás (GC/MS) analízissel határoztuk meg. A tömény szeszesitalok fogyasztásával járó alifás alkohol expozíció populációs alapú becsléséhez a Monte Carlo valószínűségi szimulációt alkalmaztuk, és összehasonlító populációs alapú kockázatbecslést végeztünk az átlagos és a rendszeres alkoholfogyasztókra, valamint a krónikus nagyivókra.

Eredmények: Eredményeink szerint az egyes alifás alkoholok koncentrációja külön-külön, és az összes alifás alkohol mennyisége is a nem kereskedelmi szeszesitalmintákban szignifikánsan magasabb volt a kereskedelmiekhez képest. Kockázatbecslésünk azt mutatta, hogy a nem kereskedelmi tömény szeszesitalok fogyasztása esetén az etanol mellett a metanol is magasabb egészségkockázatot jelent mind a három fogyasztási szinten, és kombinált expozíció esetén a kockázat csak a nem kereskedelmi tömény szeszesitalt fogyasztó nagyivóknál volt magasabb.

Összefoglalás: Eredményeink alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy a kereskedelmi és a nem kereskedelmi tömény szeszesitalok fogyasztásából adódó egészségkockázatok összehasonlítása a korábbiakhoz képest pontosabb megközelítést igényel.